

Tyrolské elegie

Karel Havlíček Borovský

Analýza uměleckého textu

I. část

- Zasadit výňatek
- **Téma:**
  - Cesta z Čech do Tyrolska
- **Hlavní myšlenka:**
  - Kritika společnosti a zesměšňování vlády
- **Motiv:**
  - hloupost, strach, politika
- **Časoprostor:**
  - Rakousko - Uhersko
  - 19. století
  - období Bachova absolutismu
- **Literární druh:** Poezie
- **Literární žánr:** satirická báseň, elegie

II. část

- **Struktura díla**
  - chronologické
  - 9 zpěvů
- **Hlavní postavy**
  - Karel Havlíček Borovský
    - milý, dobromyslný, vstřícný, odvážný
  - Komisař Dedera
    - vrchní komisař
    - podporuje Bacha
    - řídí převoz borovského do Brixenu
  - Stráž
    - Zbabělí, bojí se a očitě nemají čisté svědomí
  - Měsíček
    - promlouvá s Borovským o Brixenu, loučení s rodinou
- **Děj**
  - **První zpěv**
    - je psán jako monolog vyprávěče obracejícího se k měsíci jako adresátovi
    - svěřuje se měsíčku a ptá se ho, jak se mu v Brixenu líbí. Ať se nebojí, že není zdejší
  - Samotné vyprávění o odjezdu začíná ve druhé části, když uprostřed noci přijde stráž a sdělí mu, že je z nařízení Bacha nucen odjet do exilu. Bach mu ve třetím zpěvu oznamuje, že je v Čechách nezdравé podnebí, že to mu nesvědčí.
  - **Ve čtvrtém zpěvu**
    - pan Debera apravil, ať si sebou nebere zbraně protože ho chrání oni
    - teple se oblékl a šel ven
    - rozloučil se s rodinnou a odjel
  - **V pátém zpěvu** - popisuje loučení s rodinou
  - Když projíždí přes Jihlavu, miji borovský kostel a on vzpomínal na to co ho poutá k místu
  - Během cesty přes Alpy si vzpomněl na věznici Kufstein, Myslel si, že ho vezou do vězení
  - Na cestě s Reichenhallu do Waidringu se splašili koně. Borovský si vzpomněl na biblický příběh o jonáši, jenž musel vyskočit z lodě. Něco podobného předhodí i spisovatel policii a je pro něj velkým povyražením dívat se na představitele zákona, kteří vyskakují z vozu zatím co karel jel dál v klidu
  - Zastavil na poště a počkal na strážníky
  - **Devátý zpěv** uzavírá elegii tím, že se nakonec i přes nehodu dostal do Brixenu a strávil tam tři roky
- **Výstavba vět**
  - Ich forma
  - knižní výrazy
  - německé výrazy
  - metonymie, epiteton constans, slova citově zabarvená
  - sdružený a střídavý rým

III. část

- **Literárně historický kontext**
  - **Realismus**
    - snaha zobrazit reálný život
    - zobrazení typického jedince
    - autor upozorňuje na zlo ve společnosti
    - dílo odráží skutečnost a skutečnost odráží dílo
  - **Romantismus**
    - hluboce rozporuplný, odmítá staré formy
      - opovrhne konvencemi
    - hrdina je výjimečný

- obdivuje prostého člověka
    - většinou vyděděnec
  - nezobrazuje celou skutečnost
  - subjektivní pohled
- **Další autoři**
    - **Světový realismus**
      - Honore de Balzac - otec Goriot
      - Charles Dickens - kronika Pickwickova klubu
      - Guy de Maupassant - kulička
    - **Národní obrození**
      - Božena Němcová - Babička
      - Karel Jaromír Erben - Kytice
      - Karel Hynek Mácha - máj
      - Josef Kajetán Tyl - Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka
  - **Autor**
    - Český básník, publicista a literární kritik
    - stal se klasikem české politické satiry
    - Realismus, 2. generace Národní obrození
    - založil si vlatní noviny
    - psal epigramy - krátké satirické básně
    - Na Šafaříkovo doporučení odešel do Ruska
      - Havlíček vychovatelem
      - poznává ruské poměry, nevolnictví, carskou vládu
    - Vyhnán do Brixenu, 1851 byl eskortován policií
    - **Díla**
      - Epigramy-pět oddílů
      - Obrazy z Rus - cestopis
      - Tyrolské elegie - elegie žalozpěv
      - král lávra - 1854
      - Křest svatého Vladimíra -satira